

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี  
รับที่ ๔๓๙๗ วันที่ ๕ ๑.๘.๒๕๖๑  
วันที่ ๑๔/๖/๖๖ เวลา ๑๔.๐๐



# ด่วนที่สุด

ที่ สธ 0201.042.4/ ๓๒๘๘

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามแผนพัฒนาภูมายุคของกระทรวงสาธารณสุข

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

จำนวน 20 ชุด

๒. บันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว

จำนวน 20 ชุด

๓. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรา\_r่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว จำนวน 20 ชุด

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนพัฒนาภูมายุคของกระทรวงสาธารณสุข และได้มีการลงนามในคำรับรองกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เรียบร้อยแล้ว นั้น

ในการนี้ กระทรวงสาธารณสุขมีร่างพระราชบัญญัติที่เสนอพัฒนาตามแผนพัฒนาภูมายุค จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ซึ่งได้ดำเนินการยก\_r่างเป็นรัฐธรรมนูญแล้วและได้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาภูมายุคของกระทรวงสาธารณสุขทราบแล้ว ดังนั้น จึงควรขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว เพื่อนำเสนอคณะกรรมการกำกับการพัฒนาภูมายุคของส่วนราชการและคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาภูมายุคต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพัฒน์ เจริญรัตนกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐-๒๕๙๐-๑๔๒๗

โทรสาร ๐-๒๕๙๐-๑๔๓๔

## บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

### หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 ดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา 3 ให้แก่ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย , การแพทย์พื้นบ้าน , หมอดพื้นบ้าน และชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการแพทย์พื้นบ้านและหมอดพื้นบ้าน ซึ่งเป็นกลุ่มนบุคคลที่มีอยู่จำนวนมากในประเทศไทย

(2) แก้ไขมาตรา 5 ให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มหมอดพื้นบ้าน

(3) แก้ไขมาตรา 16 ให้มีภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยประเภทตารับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตารากการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

(4) เพิ่มเติมมาตรา 17/1 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดลักษณะของตารับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตารากการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

(5) เพิ่มเติมมาตรา 19/1 การนำตารับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตารากการแพทย์แผนไทยภูมิภาคไปใช้ประโยชน์ จะต้องมีการขออนุญาต

(6) เพิ่มเติมมาตรา 19/2 การนำตารับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตารากการแพทย์แผนไทยภูมิภาคมาขอจดทะเบียนเพื่อรับการคุ้มครองลิขสิทธิ

(7) แก้ไขมาตรา 37 เพิ่มเติม (4) ให้อำนาจนายทะเบียนเพิกถอนการจดทะเบียนลิขสิทธิกรณีได้ลิขสิหานาโดยกล้อดล

(8) แก้ไขมาตรา 79 เพิ่มโทยกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา 45 (1) เพื่อให้นบทบัญญัติของกฎหมายมีสภาพบังคับ

(9) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติกรณีขอใช้ประโยชน์จากตารับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตารากการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

### เหตุผล

เพื่อเป็นการรวบรวม อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน ประกอบกันเพื่อให้เกิดการยอมรับสถานภาพของหมอดพื้นบ้าน ซึ่งทำหน้าที่ให้การดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนตามชุมชนตัวยภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านในแต่ละชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยเฉพาะภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในระดับภูมิภาคให้ดำรงอยู่ มีการพัฒนาและนำมาใช้ประโยชน์แก่ประชาชนโดยต่อเนื่อง ไม่ถูกกลืนหายไป อีกทั้งมุ่งที่จะคุ้มครองผู้มีลิขสิทธิจดทะเบียนลิขสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับโทยกรณีมีการฝ่าฝืนกฎหมายแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

---

---

---

---

---

---

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา  
การแพทย์แผนไทย

---

---

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา  
การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา<sup>เป็นต้นไป</sup>

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” ในมาตรา 3 แห่ง<sup>พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</sup> และให้ใช้ความ<sup>ต่อไปนี้แทน</sup>

“ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ<sup>การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน</sup>

มาตรา 4 ให้เพิ่มบทนิยาม คำว่า “การแพทย์พื้นบ้าน” “หมอดพื้นบ้าน” และ “ชุมชน”<sup>ระหว่างบทนิยาม คำว่า “การแพทย์แผนไทย” และ “ตำราการแพทย์แผนไทย” ในมาตรา 3 แห่ง<sup>พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</sup></sup>

“การแพทย์พื้นบ้าน” หมายความว่า กระบวนการการดูแลสุขภาพกันเองในชุมชน<sup>แบบพื้นบ้านดั้งเดิม จนกล้ายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ พิธีกรรม  
วัฒนธรรม ประเพณีและทรัพยากรที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นและเป็นที่ยอมรับในชุมชนนั้น ๆ</sup>

“หมอกันบ้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณเป็นที่ยอมรับของชุมชน

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวกับบ้าน และมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเป็นปกติและต่อเนื่อง โดยเหตุที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน หรือประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน หรือมีปัญหาร่วมกัน

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเลือกจากกลุ่มผู้ประกอบโรคศิลปะ กลุ่มหมออพันบ้านและจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการแพทย์แผนไทย การผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทยและการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร และอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 16 ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีลักษณะดังนี้

(1) ตัวรับยาแผนไทยของชาติหรือตัวรับยาแผนไทยของชาติ

(1/1) ตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตัวรับยาแผนไทยภูมิภาค

(2) ตัวรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตัวรับยาแผนไทยทั่วไป

(3) ตัวรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตัวรับยาแผนไทยส่วนบุคคล”

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 17/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

“มาตรา 17/1 ให้รัฐมนตรีอำนาจประกาศกำหนดลักษณะตัวรับยาแผนไทยหรือตัวรับยาแผนไทยที่มีหลักฐานอาจเชื่อได้ว่ามีการใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นให้เป็นตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตัวรับยาแผนไทยภูมิภาค

การประกาศตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดให้กฎกระทรวง”

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 19/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

“มาตรา 19/1 ผู้ใดประسังค์จะนำรับยาแผนไทยภูมิภาคไปขึ้นทะเบียนนำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นนำรับยาใหม่ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประسังค์จะทำการศึกษาวิจัยต่ำรากการแพทย์แผนไทยภูมิภาค เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียมรวมทั้งค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ต่อผู้อนุญาต

การขอรับอนุญาตและการอนุญาต ข้อจำกัดสิทธิและค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 19/2 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

“มาตรา 19/2 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 20 ถึงมาตรา 43 มาตรา 66 ถึงมาตรา 69 มาตรา 71 และมาตรา 72 มาใช้บังคับกับการขอจดทะเบียนลิขสิทธิ์ในนำรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือต่ำรากการแพทย์แผนไทยภูมิภาคโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับสภาพแห่งลิขสิทธินั้น”

มาตรา 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (4) ของมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

“(4) ผู้ทรงลิขสิทธิ์ได้ลิขสิทธิ์มาโดยกลอฉลล”

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 79 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 45 (1) หรือมาตรา 51 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 12 ให้เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ระหว่าง (7) กับ (8)

“(7/1) ในอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากนำรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือต่ำรากการแพทย์แผนไทยภูมิภาคตามมาตรา 19/1 ฉบับละ 20,000 บาท”

มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

-----  
-----

บัญชีเปรียบเทียบกฎหมายเดิมกับร่างกฎหมายที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
<p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย แปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ความ สามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ฯลฯ</p>	<p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน</p> <p>มาตรา 4 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “การแพทย์พื้นบ้าน” “หมอดพื้นบ้าน” และ “ชุมชน” ระหว่างบทนิยามคำว่า “การแพทย์แผนไทย” และ “ตัวการ แพทย์แผนไทย” ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 “การแพทย์พื้นบ้าน” หมายความว่า กระบวนการการดูแล สุขภาพกันเองในชุมชนแบบพื้นบ้านดั้งเดิม จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของ วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ พิธีกรรม วัฒนธรรม ประเพณีและ ทรัพยากรที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น และเป็นที่ยอมรับในชุมชนนั้น ๆ “หมอดพื้นบ้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถ ในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยตามวัฒนธรรมของชุมชนสืบทอดกันมานาน เป็นที่ยอมรับของชุมชน</p>	<p>วันใช้บังคับ</p> <p>เพื่อคุ้มครองภูมิปัญญาการ แพทย์พื้นบ้าน</p> <p>เพื่อให้ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยครอบคลุมถึงภูมิปัญญา การแพทย์พื้นบ้าน และเพื่อให้ เกิดการส่งเสริมหมอดพื้นบ้าน ซึ่ง เป็นผู้ที่มีบทบาทในชุมชนต่าง ๆ ด้านการดูแลรักษาสุขภาพ ได้เข้า มายังบทบาทในเวทีระดับชาติ เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริมและอนุรักษ์</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
<p>มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน กรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการ กองการประกอบโรคศิลปะ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเลือกจากกลุ่มผู้ประกอบโรคศิลปะและจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางด้านการแพทย์แผนไทย การผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทยและการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร และอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและเลขานุการ</p>	<p>“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเป็นปกติและต่อเนื่อง โดยเหตุที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน หรือประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน หรือมีปัญหาร่วมกัน</p> <p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน กรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการ กองการประกอบโรคศิลปะ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยเลือกจากกลุ่มผู้ประกอบโรคศิลปะ กลุ่มหมอมหึ่นบ้าน และจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางด้านการแพทย์แผนไทย การผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทยและการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร และอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและ</p>	<p>ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยซึ่งเป็นสมบัติของประเทศไทย</p> <p>เพื่อกำหนดให้หมอมหึ่นบ้านที่มีความรู้ ความสามารถด้านการแพทย์แผนไทยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้เกิดการยอมรับโดยทั่วไป</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
<p>การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p> <p>มาตรา 16 ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีสามประเภท คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(1) ตัวรับยาแผนไทยของชาติหรือตัวรากการแพทย์แผนไทยของชาติ</li> <li>(2) ตัวรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตัวรากการแพทย์แผนไทยทั่วไป</li> <li>(3) ตัวรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตัวรากการแพทย์แผนไทย ส่วนบุคคล</li> </ul>	<p>เลขานุการ</p> <p>การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 16 ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีสี่ประเภท คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(1) ตัวรับยาแผนไทยของชาติหรือตัวรากการแพทย์แผนไทยของชาติ</li> <li>(1/1) ตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตัวรากการแพทย์แผนไทย ภูมิภาค</li> <li>(2) ตัวรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตัวรากการแพทย์แผนไทยทั่วไป</li> <li>(3) ตัวรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตัวรากการแพทย์แผนไทย ส่วนบุคคล</li> </ul> <p>มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 17/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</p> <p>“มาตรา 17/1 ให้รัฐมนตรีอ่านาจประกาศกำหนดลักษณะ ตัวรับยาแผนไทยหรือตัวรากการแพทย์แผนไทยที่มีหลักฐานอาจเชื่อได้ว่า มีการใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นให้เป็นตัวรับยาแผนไทยภูมิภาค หรือตัวรากการแพทย์แผนไทยภูมิภาค</p>	<p>เพื่อนำรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยในระดับภูมิภาคให้เกิด<sup>1</sup> การยอมรับและดำรงอยู่อย่าง ภาคภูมิของคนในท้องถิ่น และ<sup>2</sup> สามารถนำมายังประโยชน์แก่ ประชาชนได้โดยไม่ถูกกลืนหายไป</p> <p>เพื่อให้อ่านาจรัฐมนตรีกำหนด ลักษณะตัวรับยาแผนไทย ภูมิภาคหรือตัวรากการแพทย์ แผนไทยภูมิภาค</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
	<p>การประกาศตามวาระคนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง"</p> <p>มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 19/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</p> <p>"มาตรา 19/1 ผู้ใดประسังจะนำรับยาแผนไทยภูมิภาคไปขึ้นทะเบียนนำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นนำรับยาใหม่ เพื่อประโยชน์ในการค้า หรือประสังจะทำการศึกษาวิจัยทำการแพทย์แผนไทยภูมิภาค เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์ต่อผู้อนุญาต การขอรับอนุญาตและการอนุญาต ข้อจำกัดสิทธิและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"</p> <p>มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 19/2 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</p> <p>"มาตรา 19/2 ให้นำบทัญญัติมาตรา 20 ถึงมาตรา 43 มาตรา 66 ถึงมาตรา 69 มาตรา 71 และมาตรา 72 มาใช้บังคับกับการขอจดทะเบียนสิทธิในนำรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือทำการแพทย์แผนไทย</p>	<p>เพื่อกำหนดวิธีการในการนำรับยาแผนไทยภูมิภาค หรือต่อรายการแพทย์แผนไทยภูมิภาคไปใช้ประโยชน์ โดยกำหนดให้ต้องขออนุญาต ชำระค่าธรรมเนียม และเลี่ยงค่าตอบแทน</p>
		<p>เพื่อกำหนดวิธีการขอจดทะเบียนสิทธิ การสอบสวนและการพิจารณาการออกหนังสือ</p>

(6)

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
<p>มาตรา 37 นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้ในกรณีดังไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(1) ผู้ทรงสิทธิได้ใช้สิทธิอันนี้โดยขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</li> <li>(2) ผู้ทรงสิทธิได้ฝ่าฝืนหรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่นายทะเบียนกำหนดในการรับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น</li> <li>(3) ผู้ทรงสิทธิได้ใช้สิทธิอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงต่อบุภิมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนไว้</li> </ul>	<p>ภูมิภาคโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับสภาพแห่งสิทธินั้น"</p> <p>มาตรา 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (4) ของมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542</p> <p>"มาตรา 37 นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(1) ผู้ทรงสิทธิได้ใช้สิทธิอันนี้โดยขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</li> <li>(2) ผู้ทรงสิทธิได้ฝ่าฝืนหรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่นายทะเบียนกำหนดในการรับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น</li> <li>(3) ผู้ทรงสิทธิได้ใช้สิทธิอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงต่อบุภิมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนไว้</li> <li>(4) ผู้ทรงสิทธิได้สิทธิมาโดยกลัวฉลล</li> </ul>	<p>สำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิ การอนุญาตและการเพิกถอน การอนุญาตให้ใช้สิทธิ รวมตลอดถึงการอุทธรณ์เกี่ยวกับคำตัดสิน แผนไทยภูมิภาคหรือต่อการแพทย์แผนไทยภูมิภาค</p> <p>เพื่อคุ้มครองผู้มีสิทธิจดทะเบียนในสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p>

(7)

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....	เหตุผล
มาตรา 79 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 51 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	<p>มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 79 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 45(1) หรือมาตรา 51 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดไว้สามารถบังคับใช้ได้
	<p>มาตรา 12 ให้เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมห้ายพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ระหว่าง (7) กับ (8)</p> <p>“(7/1) ในอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคตามมาตรา 19/1 ฉบับละ 20,000 บาท”</p>	กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม
	<p>มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	ผู้รักษาการ

## บันทึกวิเคราะห์สรุป

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

### 1. เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อเป็นการรวบรวม อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน ประกอบกับเพื่อให้เกิดการยอมรับสถานภาพของหมอดินพื้นบ้าน ซึ่งทำหน้าที่ให้การดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนตามชุมชนด้วยภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านที่เป็นการยอมรับในแต่ละชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยเฉพาะภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ในระดับภูมิภาคให้ดำเนินอยู่ มีการพัฒนาและนำมาใช้ประโยชน์แก่ประชาชนโดยต่อเนื่อง ไม่ถูกกลืนหายไป อีกทั้งมุ่งที่จะคุ้มครองผู้มีสิทธิจดทะเบียนลิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับให้ใช้ กรณีมีการฝ่าฝืนกฎหมายแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง

### 2. ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น

ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่จะให้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

### 3. การขอข้อมูล หรือความเห็นจากส่วนราชการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มหมอดินบ้าน นักวิชาการ และสมาคมผู้ผลิตยาสมุนไพร

### 4. กฎหมายที่เสนอสร้างขึ้นตอน หรือมีช่องทาง สร้างขั้นตอนขึ้นใหม่

การขอความคุ้มครองสำหรับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยภูมิภาคได้แก่ ตัวรับยาแผนไทยภูมิภาค หรือตัวรับการแพทย์แผนไทยภูมิภาค หากจะขอรับความคุ้มครองตามกฎหมายจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนลิทธิ ซึ่งมีขั้นตอนเช่นเดียวกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล ซึ่งอาจมีขั้นตอนให้ต้องยื่นขอรับความคุ้มครองอยู่บ้างแต่ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนและกระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

### 5. ประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ต้องการเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย

ไม่มี เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้อยู่ยังไม่ครอบคลุมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทุกประเภท

## คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

---

### ๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

### ๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

### ๓. ความเป็นมา

เนื่องด้วยในการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเหตุผลมาจากการทรงสาธารณสุขมีนโยบายในการคุ้มครองและพัฒนาการแพทย์แผนไทย โดยนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในงานสาธารณสุขมูลฐาน และผสมผสานการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ พร้อมกับส่งเสริมการวิจัยพัฒนาจากสมุนไพรเพื่อผลทางเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยพึงต้นเองด้านการผลิตยาได้มากขึ้น แต่ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในระดับภูมิภาค ซึ่งมีทฤษฎีพื้นฐานและการปฏิบัติที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ ยังไม่มีการคุ้มครองและส่งเสริมอย่างชัดเจน

ในขณะเดียวกันภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นการแพทย์พื้นบ้านที่มักสืบทอดต่อกันมาโดยการบอกเล่าและจดจำ นับวันจะเสื่อมสูญไป เพราะกฎหมายไม่มีการยอมรับสถานภาพและบทบาทของหมอดพื้นบ้านโดยชัดเจน ทั้ง ๆ ที่ยังมีหมอดพื้นบ้านจำนวนมากที่ทำหน้าที่เป็นที่พึ่งของประชาชนโดยเฉพาะในชนบท ด้วยภูมิปัญญาและวิธีการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับนับถือในชุมชน ปัจจุบัน กฏกระทรวงฉบับที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ยอมรับสถานภาพหมอดพื้นบ้านแล้ว แต่เป็นการยอมรับสถานภาพเฉพาะในระดับกฎหมายรอง และอาจมีข้อโต้แย้งได้ สมควรบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเพื่อให้การยอมรับมีความแน่นและชัดเจนขึ้น เพื่อมิให้ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยถูกกละเหลย ทอดทิ้ง ขาดการคุ้มครองและพัฒนา และให้บทบัญญัติของกฎหมายทุกมาตรา มีสภาพบังคับ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

### ๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกิจ

เพื่อให้การคุ้มครองและส่งเสริมลิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ครอบคลุมการแพทย์แผนไทยในภูมิภาคและการแพทย์พื้นบ้าน ตลอดจนให้กฎหมายมีสภาพบังคับโดยรอบถ้วน

### ๕. ใครเป็นผู้ทำการกิจ

เนื่องจากลิทธิในภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ เป็นลิทธิที่เกิดจากการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ และเป็นลิทธิของประชาชนทุกคน ดังนั้น องค์กรที่จะสามารถดำเนินการหรือปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนดได้ จะต้องเป็นองค์กรที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะบังคับการให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเคร่งครัด ในการที่จะคุ้มครองและอนุรักษ์ประโยชน์สาธารณะไว้ได้ ร่างกฎหมายฉบับนี้จึงได้กำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ที่ต้องทำการกิจด้านการคุ้มครองเจ้าของภูมิปัญญา

#### ๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่กำหนดการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยภูมิภาคและภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านโดยชัดเจน และบทบัญญัติดำรงมาตราที่มีอยู่แล้วยังไม่มีสภาพบังคับ

#### ๗. ความช้าช้อนของกฎหมาย

บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม มุ่งทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์ ครอบคลุมการคุ้มครองทุกระดับ ทั้งระดับชาติ ภูมิภาคและชุมชน โดยเฉพาะชนบท ไม่มีความช้าช้อนกับกฎหมายฉบับอื่น

#### ๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมให้การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยครอบคลุมถึงระดับภูมิภาคและหมู่บ้าน ไม่มีการเพิ่มภาระต่อบุคคล มีแต่จะส่งเสริมให้ทุกฝ่ายช่วยกันคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาอย่างทั่วถึงทุกระดับ ทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

#### ๙. ความพร้อมของรัฐ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมืออธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นนายทะเบียนกลาง ถูกลงบันทึกชอบในส่วนกลาง และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน ๗๕ จังหวัด โดยมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นนายทะเบียนจังหวัด ถูกลงบันทึกชอบในส่วนภูมิภาคอยู่แล้ว บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมไม่มีผลกระทบต่อความพร้อมของรัฐในการใช้กฎหมายให้เป็นประโยชน์

#### ๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

การให้ความคุ้มครองลิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยได้จัดสร้างฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเชื่อมเครือข่ายกับจังหวัดทุกจังหวัด ใช้ในการจัดทำและควบคุมโดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูลการจดทะเบียนลิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอยู่แล้ว บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมใช้กับการทำงานที่เตรียมไว้เดิน

#### ๑๑. อำนาจในการตรวจสอบบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้ จะมีบทบัญญัติที่ให้อำนาเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจน้อยมากหรือแทนจะไม่มีเลย และถ้าหากจะมีบทบัญญัติในส่วนที่ให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจ จะกำหนดเฉพาะหลักเกณฑ์ วิธีการที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น

## ๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว โดยวิธีการดังต่อไปนี้

๑๒.๑ การจัดสัมมนาทางวิชาการด้วยวิชี Focus Group กลุ่มหมู่พื้นบ้าน ๕ ภูมิภาค เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีหมู่พื้นบ้านจาก ๕ ภูมิภาคเข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๒๐ คน สรุปความเห็นได้ว่ายังไม่มีประเด็นสำคัญอื่นที่ต้องได้รับการแก้ไข นอกจากให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหมู่พื้นบ้านให้ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ ขอให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เร่งพิจารณาการออกกฎหมายล่าด้บรองต่อไป โดยเร็ว เพื่อให้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์

๑๒.๒ การขอรับฟังความคิดเห็นเป็นหนังสือ ระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ สรุปความเห็นแยกประเด็นได้ ดังนี้

๑๒.๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยาม ได้แก่ “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” , “การแพทย์พื้นบ้าน” , “หมู่พื้นบ้าน” และ “ชุมชน”

๑.๒.๒.๒ แก้ไขมาตรา ๕ โดยกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มหมู่พื้นบ้านให้ชัดเจน

๑.๒.๒.๓ แก้ไขมาตรา ๑๖ เพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตำราการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

๑.๒.๒.๔ เพิ่มเติมมาตรา ๑๗/๑ มาตรา ๑๙/๑ และมาตรา ๑๙/๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตำราการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

๑.๒.๒.๕ แก้ไขมาตรา ๓๔ ให้อ่านนายทะเบียนในการเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพิ่มเติม

๑.๒.๒.๖ แก้ไขมาตรา ๗๙ เพิ่มเติมโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ (๑)

๑.๒.๒.๗ เพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ กรณีการขออนุญาตใช้ประโยชน์จากตัวรับยาแผนไทยภูมิภาคหรือตำราการแพทย์แผนไทยภูมิภาค

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

..... / ..... / .....